

Textus: 1Kor 10, 23-33:

„Minden szabad, de nem minden használ. Minden szabad, de nem minden épít. Ne keresse senki a maga javát, hanem a másét. Mindazt, amit a húspiacon árulnak, megehetitek, ne kérdezzetek semmit lelkiismereti okból, mert az Úr a föld és annak teljessége. Ha meghív titeket a hitetlenek közül valaki, és el akartok menni, mindent megehetitek, amit elétek tesznek, ne kérdezzetek semmit lelkiismereti okból. De ha valaki azt mondja nektek: „Ez bálványáldozati hús”, ne egyétek meg: amiatt, aki erre figyelmeztetett, és a lelkiismeret miatt. Lelkiismeretről beszélek, de nem a sajátunkról, hanem a másikeről. Mert miért vádolja az én szabadságomat a másik lelkiismerete? Ha én hálával eszem, miért kárhoznátának engem azért, amiért én hálát adok? Akár esztek tehát, akár isztok, vagy bármi mást tesztek, mindent Isten dicsőségére tegyetek! Megütközésre ne adjatok okot sem a zsidóknak, sem a görögöknek, sem Isten egyházának, mint ahogyan én is mindenben mindenkinek igyekszem kedvére lenni, nem a magam hasznát keresve, hanem a többiekét, hogy üdvözüljenek.”

Kedves Testvérek!

Az igehirdetés sorozatban a második „pillér”, amivel foglalkozunk gyülekezetünk 5 alappillére közül.

A most vasárnapi alappillér a dicsőítés. Az értelmező kézisztár szerint a dicsőítés „...valamilyen személy lényének, méltóságának, tetteinek értékelő elismerése.” Gyülekezetünk szándéknyilatkozatában ez áll: *„Dicsőítés, azaz önmagunkat Istennek ajánljuk hivatásunkban, családi életünkben, pihenésünkben, valamint, hogy Istent magasztaljuk énekekkel és zenével istentiszteleteinken.”*

Talán kevesen kérdőjelezik meg ennek a létjogosultságát, de tegyük fel magunknak őszintén a kérdést: mi jelent számunkra a dicsőítés? Tudunk-e jól/helyesen dicsőíteni? Milyen a helyes dicsőítés? Egy stílus? Minőség? Zene? Művészet? Vagy talán az igazságosság? A szeretet cselekedetei? A rend? Elhíhetjük magunkról egyébként, hogy tudunk dicsőíteni, meggy ez nekünk, akármelyik kategória mentén is ragadjuk meg a dicsőítést. Közben olyan, mintha a dicsőítés azt jelentené, hogy a helyünkön vagyunk és azt tesszük, amire Isten teremtett minket. Felolvasott Igénk az 1Kor 10-ben található, a bálványáldozati hús és az úrvacsora körüli helyzet tisztázásában. Ebben a szakaszban az apostol a korinthusi káoszban próbál irányt mutatni s a felnőtt működés felé mozdítani az erősen kiskorú gyülekezetet. Ami hiányzott, az a belátás, a másakra való odafigyelés, egymás hordozása, a jó lelkiismeret szerint élés. A 10. fejezetben emellett érvel s a szabadsággal való visszaélés gondolatkörében mozog. A dicsőítésről itt tehát úgy beszél, mint ami az Isten szerinte felnőtt és felelős életmódot jelent, ami tekintettel van a másakra: nem öntörvényű, nem öngaz. Az Istent dicsőítő életben és az Istent dicsőítő gyülekezetben rend van: megvan a dolgok helye, miközben nem a rendet szolgálja ki a közösség: a rend értünk van, medret ad a történéseknek, az istentiszteletnek és az egymáshoz való kapcsolódásnak is. Pál kiszélesíti ugyanakkor a végén a tanítást: a dicsőítés ki kell terjedjen az életünk minden területére: nem lehet pusztán istentiszteleti tevékenység. Kapcsolódni kell az élethez, a mindennapokhoz. Az életünk, a mindennapjaink realitásától elidegenedett dicsőítés kiüresedett vallásosság lesz idővel. A dicsőítés tehát nem az istentiszteleteken való éneklés csupán, sem egy stílus, vagy élmény. A dicsőítés életforma: az Isten országát képviselő gyülekezet lényege, az, ahogy Isten dicsőségére éli és szervezi életét.

Három dologra szeretnék most fókuszálni a felolvasott Igéből.

I. Dicsőítés = „...az Úr a föld és annak teljessége.”

A dicsőítés azzal indul, hogy miként is kapcsolódunk a valósághoz, annak általunk megragadható részéhez. Nagy veszélye a dicsőítésnek, az Istenhez való kapcsolódásnak, hogy egy olyan menedékké, spirituális búvóhellyé válik, ahová el lehet rejtőzni a világ elől. És vannak helyzetek, mikor valóban fontos az a biztonság és elrejtettség, ami Isten jelenlétében van, de akár az istentisztelet, az énekekkel történő magasztalás, akár a szolgálat, életformával való dicsőítésről legyen is szó, ez az első kérdés: mennyire tudunk a valóság teljességéhez kapcsolódni? „Az Úr a föld és annak teljessége!”- idézi Pál a 24. zsoltárt. Az egész teremtett világ Istenhez tartozik és mint ilyen, létével dicséri Istent. Minden megtörtségével együtt hordozza a teremtésben neki adott szépséget és rendet is. Isten uralkodik a teremtett világ fölött s bár a bűn elterjedt és nagyon sok formában van jelen, mégis Isten az Úr felette. S bár a világ fejedelme, a gonosz munkája is érzékelhető, mégis Isten az Úr. Nem kell félni a realitástól, mert abban Istennel fogunk találkozni. A világ, ahogy a Biblia beszél róla, istenellenes lelkületet jelent, ami nem egyenlő a teremtett világgal. A bibliai értelemben a világ az egyházban, a gyülekezetben, a saját szívünkben is jelen lehet, nem rejtőzhetünk el előle még az Istenhez menekülésünkkel sem.

Hogy vagyunk ezzel, mennyire tudjuk látni a környezetünket, a teremtett világot Isten uralma helyének? Egyénileg hogyan viszonyulunk hozzá: megvetjük, menekülünk előle, kizárjuk, vagy meg akarjuk ismerni olyannak, amilyen?

Közben gyülekezetként is nagyon fontos, hogy a környezetünkre, akik felé szolgálunk úgy tekintünk, mint ami egy teljesen ellenséges része a létezésnek, akikkel szemben folyamatosan védekeznünk kell. Isten munkálkodik, bizony a világban is, az egyházon kívüli közegben is. A realitáshoz való kapcsolódásunk része, hogy látjuk-e Istent hatalmasnak, úrnak valóban a teremtésben. S tudjuk-e csodálni az Ő munkáját, amit ma is végez a teremtésben?

II. Dicsőítés = „Ne keresse senki a maga javát, hanem a másét.”

A másik szempont, amit szeretnék kiemelni, ami a dicsőítés fontos eleme, az önzetlenség, a másikért élés, a másikhoz való kapcsolódás, a másakra tekintettel levés jó gyümölcse. Nem általános humanizmusról van itt szó, hanem arról a jó gyümölcsről, mikor egymást különbnek tudjuk magunknál tartani. Következik ez az előzőből is, mert a realitáshoz való kapcsolódás ellentéte az irrealitásba menekülés, az abban való megrekedés, az abból való kilépésre való képtelenség. Ennek pedig egyenes következménye, hogy kizárólag magunkkal foglalkozunk, a saját érdekeinket tesszük minden elé és a másét nem vagyunk képesek meglátni, meghallani, csak annyiban, amennyiben az minket szolgál. Pál a bálványáldozati hús fogyasztása kapcsán próbálja a lelki kiskorúságban lévő gyülekezetet a nagykorúság felé segíteni, hogy legyenek képesek kilátni magukból. Az Isten dicsőségére élő ember észreveszi a másikat, képes érzékelni annak, aki és nem akarja megváltoztatni. Képes adni, képes az önzetlenségre, a lemondásra is akár. Az Istent dicsőítő közösség képes nem csak önmagáért élni és önmagát építeni, hanem túlmutatni saját magán és másokért is lenni. Ez a dicsőítés pedig nem fakadhat másból, mint valódi belső szabadságból. Abból, hogy magát áldottnak, meggazdagodottnak éli meg és így másokra is odafigyel. Az Istent dicsőítő egyén és közösség nagyvonalú, ha kevéssel bír, abból is tud nagyvonalú lenni. Ez a nagyvonalúság Isten jellemzője, akinek a szeretete elárasztó, pazarló módon árad ránk. A felolvasott Ige kontextusában és kérdéskörében a szabadság túlzásba vitele (szabadosság) a szeretet hiányára, míg az aggályoskodás, a túlzott lelkiismeretesség a hit hiányára mutat. Egyikben sincs meg a valódi szabadság és a másokra való tekintettel lét. Ugye érzékeljük közben, hogy erre csak Krisztus volt képes és mi magunk is csak általa lehetünk képesek erre a hozzáállásra, a krisztusi indulatra és jelenlétre mások felé.

III. Dicsőítés = „...mindent Isten dicsőségére tegyetek!”

A harmadik vonatkozás, amit kiemelek az Igéből az, mikor az apostol így hívja a gyülekezetet dicsőítésre: mindent Isten dicsőségére tegyetek. Ez alatt elsősorban azt érti, hogy másokra tekintettel Isten dicsőségét szolgálhatja, hogy bátran esznek a vendégségben abból, amit eléjük tesznek, nem kérdezgetve, hogy az bálványáldozati hús volt-e. Ugyanígy tartózkodhatnak más helyzetben dolgoktól, hogy tekintettel legyenek másokra. És ez nem a másoknak való megfelelési kényszert jelenti, hanem egy felnőtt, kiegyensúlyozott, szabad működést, amiben megjelenik a vágyak és késztetések szabályozása. Eszerint egyébként Isten igényt tart az egész életünkre. De hogy lehet mindent érte tenni? Hogy lehet mindennel Őt dicsőíteni? Ez képtelenség, miért kér ilyet az Ige? Azt hiszem, azért, mert az Isten terve és ebbe akar bekapcsolni minket: ne tételezzük fel, hogy a valóságnak s azon túl lehet olyan része, amihez Istennek nincs köze. Lehet mindennel Őt dicsőíteni, amit tiszta lelkiismerettel végzünk, Neki felajánlva, az Ő általa megszabadított állapotban, az általa uralt szívünkből fakadóan. A református munka etika erről beszél: a munkánkkal, amihez inkább a kemény és keserves erőfeszítés érzései kapcsolódhatnak – még a munkánkkal is dicsőíthetjük Őt! Sőt! A teremtett világban való munkálkodásunk, béketeremtő jelenlétünk az Ő országát építi.

A „Soli Deo Gloria” elv jelmondat, „...a református reformáció sajátja, azt hangsúlyozza, hogy az emberi élet célja a földön egyedül Isten dicsőségének szolgálata. Isten minden hívő gyermeke, azért van a világon, hogy Isten dicsőségére éljen, és a világ az ő élete által áldást nyerjen. Ez az elv kimondja, hogy a dicsőítés sem az angyalokat, sem az elhunyt szenteket, sem az egyházi méltóságokat nem illeti meg. A Soli Deo Gloria elv nemet mondott minden emberi dicsekvésre, minden egyházi és világi emberimádatra, így a Mária-tiszteletre, a szentek és ereklyék tiszteletére és a pápák sem méltóak arra a dicsőítésre, amelyet a katolikus egyháztól ma is megkapnak, mert a dicsőség csak Istent illeti meg. **„Én vagyok az Úr, ez a nevem, és dicsőségemet másnak nem adom.”** (Ézsaiás 42,8)”

Drága Testvérek, mindegy tudjuk, magunktól nem vagyunk képesek Krisztus, aki az Atyát úgy ragyogtatta fel és dicsőítette, ahogy arra ember nem volt képes, ő léphet mellénk ebben. S miközben átformál, igazán úgy léphetünk be ebbe a dicsőítésbe, ha rá tekintünk, ha Őt emeljük fel. Jó dolog, ha hasonlóak akarunk lenni hozzá, de az nem fog sosem teljesen sikerülni, de Őt felemelni, az Ő uralmát hirdetni van lehetőségünk. Azért a valódi dicsőítés ott kezdődik, ahol Krisztust középpontba helyezik, az Ő hatalmát hirdetik és Szentlelkét hívják folyamatosan. A Lélek tehet készsé ugyanis a valódi dicsőítésre. Hiszem, hogy Isten munkálkodik köztünk. Mert az a vágya, hogy a dicsőítésben találkozzon velünk. Ez az Ő szeretete. Ő nem egy gögös nagyúr, aki azt várja, hogy dicsérjék őt. Hanem egy olyan szerető Atya, aki a dicsőítésben együtt van és jelen van az Őt szerető gyermekivel. Legyen a gyülekezetünk ennek a közösségnek a tere most és minden időben!